

Vergaderjaar 2014–2015

34 080

Oprichting Stichting Jongeren Op Gezond Gewicht

A/ Nr. 1

Ter griffie van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen op 7 november 2014.

De wens over de voorgenomen rechtshandeling nadere inlichtingen te ontvangen kan door of namens een van beide Kamers of door ten minste vijftien leden van de Eerste Kamer dan wel dertig leden van de Tweede Kamer te kennen worden gegeven uiterlijk 7 december 2014.

Het oordeel dat de voorgenomen rechtshandeling een voorafgaande machtiging bij de wet behoeft kan door een van beide Kamers worden uitgesproken uiterlijk op 7 december 2014 dan wel binnen veertien dagen na het verstrekken van de in de vorige volzin bedoelde inlichtingen.

Bij deze termijnen is rekening gehouden met de recesperiode van de Tweede Kamer

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitters van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 november 2014

Per brief van 7 april 2014¹ bent u geïnformeerd over de voortgang van het Convenant Gezond Gewicht in 2013. In die brief heb ik gerefereerd aan het aflopen van het convenant in de huidige opzet per 31 december 2014 en toegezegd dat ik u nader zou informeren over de volgende fase en de betrokkenheid van het Ministerie van VWS daarbij. De afgelopen maanden is veelvuldig contact geweest met de betrokken partijen over een passende inhoud en vorm voor de toekomstige activiteiten van het Convenant Gezond Gewicht. De betrokken partijen geven er de voorkeur aan de samenwerking na het aflopen van het convenant voort te zetten en dit te doen in de vorm van een daartoe op te richten stichting. Hierbij informeer ik u ingevolge artikel 34, eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2001 over mijn voornemen de Stichting Jongeren Op Gezond Gewicht op te richten.

Convenant Gezond Gewicht

Veel Nederlanders, zowel volwassenen als kinderen, hebben overgewicht.² Het realiseren van een gezonde leefstijl, en gezond gewicht in het bijzonder, is een prioriteit binnen het gezondheidsbeleid van VWS.³ Om Nederland op gezond gewicht te krijgen is een veelzijdige aanpak en betrokkenheid vanuit verschillende sectoren nodig. Hiervoor is breed maatschappelijk draagvlak. Sinds 2005 werkt een consortium van publieke en private partijen via het Convenant Gezond Gewicht⁴ samen om gezond

¹ Brief over voortgang van het Convenant Gezond Gewicht, moties Wiegman en Vendrik, d.d. 7 april 2014 (Kamerstuk 31 899, nr. 23).

² Bron: RIVM VTV 2014, www.eengezondnederland.nl.

³ Nationaal Programma Preventie Alles is Gezondheid (Kamerstuk 32 793, nr. 102) en Landelijke nota gezondheidsbeleid 2011 (Kamerstuk 32 793, nr. 1).

⁴ Van 2005 – 2010 werkte men samen onder de naam van het Convenant Overgewicht.

gewicht te realiseren. Betrokken partijen hebben aangegeven dat een dergelijke constructie helpt om een gezamenlijke en slagvaardige inzet te realiseren. Met de gezamenlijke aanpak vanuit het Convenant en de JOGG-methode zien we in toenemende mate goede resultaten op overgewicht, eet- en beweeggedrag.

Dat neemt niet weg dat verdere verbetering mogelijk is. De betrokken partijen hebben derhalve de gezamenlijke ambitie om de trend⁵ te verslaan en een daling van het aantal jongeren met overgewicht (inclusief obesitas) ten opzichte van de huidige 11,8%⁶ te realiseren. De activiteiten zullen zich met name op de jeugd richten. Daar waar mogelijk en relevant worden inspanningen gericht op het terugdringen van (ernstig) overgewicht bij volwassenen daarmee gecombineerd.

Zoals gezegd, hebben de bij het Convenant Gezond Gewicht betrokken partijen⁷ aangegeven hun inzet op het realiseren van de gezondgewichtsdoelstelling te willen voortzetten. Voorkeur heeft een samenwerkingsverband met een onafhankelijke uitstraling. Een opzet die diversiteit van partners waarborgt en die past bij het realiseren van gezond gewicht. Men wil zich verbinden aan een constructie waarbinnen samenwerking op basis van gelijkwaardigheid centraal staat, en waar transparantie en herleidbare inzet van middelen gekoppeld aan (sub)doelen mogelijk is. Ook uw Kamer heeft meermalen het belang van transparantie en herleidbare inzet benadrukt. Na onderzoek is gebleken dat een zelfstandige juridische entiteit in de vorm van een stichting de meest passende oplossing biedt.

Keuze stichtingsvorm

De keuze voor een stichting ligt in de eerste plaats voor de hand omdat deze een onafhankelijke positie inneemt ten opzichte van de diverse private en publieke partijen. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan de vorengenoemde wens van de partners om gelijkwaardigheid binnen het samenwerkingsverband centraal te stellen. Een stichting kan daarmee de diversiteit aan partners binden, wat noodzakelijk is voor het realiseren van de doelstellingen. Bovendien is een professionele, verantwoorde bestuursvorm gewenst. Daarnaast geldt dat voor een slagvaardige uitvoering het zelfstandig kunnen verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen vereist is, zoals de inhuur van personeel en het aangaan van verplichtingen voor de diverse activiteiten.

Governance

De stichting zal worden ingericht met een bestuur, een raad van toezicht en een partnerplatform (zie daarvoor de in de bijlage opgenomen conceptstatuten van de stichting⁸). Daarnaast zal de stichting een bureau van beperkte omvang krijgen ter ondersteuning van het bestuur. Het bureau staat onder leiding van een directeur.

Gezien de private rechtsvorm van de stichting met een zelfstandig bestuur en de weloverwogen scheiding tussen beleid en uitvoering, ben ik mij er nadrukkelijk van bewust dat de invloed op de stichting vanuit VWS niet omvangrijk dient te zijn. In dat licht is gekozen voor beperkte sturingsbevoegdheden die zijn geënt op een goede governance. Deze zijn aanvullend op de mij toekomende bevoegdheden ingevolge de subsidierelatie met de stichting. De eerste bevoegdheid van VWS betreft de

⁵ Bron: RIVM VTV 2014, www.eengezondnederland.nl.

⁶ Permanent Onderzoek Leefstijl Situatie (POLs), Lengte en gewicht van personen, ondergewicht en overgewicht, www.statline.cbs.nl.

⁷ Momenteel zijn 26 publieke en private partijen onderdeel van het Convenant Gezond Gewicht. Een overzicht vindt u op: www.convenantgezondgewicht.nl/partners/convenant_partners.

⁸ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

benoeming van één van de drie leden van de raad van toezicht. Dit is een belangrijk toezichthoudend orgaan, dat ik een stevige positie wil geven via een gewogen afvaardiging vanuit de verschillende expertises en domeinen. Ten tweede is in de statuten het recht belegd om in te stemmen met statutenwijzigingen die wijziging brengen in het doel van de stichting (artikel 2 van de statuten) of die afbreuk doen aan enig recht van de betrokken bewindspersoon, naast het recht om te worden geraadpleegd over overige voorgenomen statutenwijzigingen. Deze aanvullende bevoegdheden acht ik wenselijk in aanvulling op de subsidiërelatie en de voorwaarden die daaraan zijn verbonden. Deze kunnen vanuit VWS op voornoemde wijze worden bewaakt.

Financiën

Zowel de (locale) publieke als private partners zullen bijdragen aan de stichting. Deze bijdrage is aanvullend op de door VWS verleende subsidie. De intentie is dat de deelnemers aan de stichting geleidelijk een relatief hogere bijdrage verlenen waarmee de stichting minder afhankelijk zal zijn van subsidiemiddelen.

Vanuit de huidige situatie wordt reeds gewerkt met een inzichtelijke financiële administratie en planvorming en rapportage over private en publieke inkomsten en inzet van middelen. Dit model zal, mede op basis van subsidievoorwaarden, blijvend worden gehanteerd jegens de stichting. Transparantie en herleidbare inzet van middelen afkomstig van publieke en private partijen zijn het uitgangspunt.

Bij eventuele ontbinding van de stichting zullen de mogelijk niet bestede subsidiemiddelen en de opgebouwde reserves ingevolge de subsidievoorwaarden overigens terugvloeien naar VWS, voordat een eventueel daarna resterend batig saldo wordt verdeeld overeenkomstig de statuten.

Adviezen

Voor het oprichten van de stichting is het daarvoor ontwikkelde Stichtingenkader gevolgd, waarbij de Ministeries van Financiën en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zijn betrokken. De ministerraad heeft ingestemd met het oprichtingsvoornemen. De Algemene Rekenkamer heeft ingevolge artikel 34, tweede lid, van de Comptabiliteitswet 2001 advies uitgebracht over het oprichtingsvoornemen. Het advies van de Algemene Rekenkamer is opgenomen in de bijlage⁹. Naar aanleiding van het advies van de Algemene Rekenkamer is, zoals hierboven genoemd, in de statuten opgenomen dat ook een wijziging in het doel (zie artikel 2 van de statuten) van de stichting de instemming van de verantwoordelijke bewindspersoon van VWS behoeft. Mocht het voornemen bestaan om het doel van de stichting zodanig te wijzigen dat betrokkenheid van VWS bij de stichting niet langer wenselijk is, dan zal – naast een heroverweging van de subsidiërelatie – slechts met een dergelijke statutenwijziging worden ingestemd als daarin ook wordt bepaald dat de benoemingsrechten van de bewindspersoon van VWS worden beëindigd. Met deze aanvulling van de statuten is naar mijn mening aan de opmerking van de Algemene Rekenkamer tegemoet gekomen.

Naar aanleiding van de opmerking van de Algemene Rekenkamer over de onwenselijkheid ambtenaren van VWS in het bestuur te benoemen, kan ik u hierbij bevestigen dat hiervan zal worden afgezien.

Tenslotte vraagt de Algemene Rekenkamer aandacht voor een evaluatie van nut en noodzaak van de onderhavige stichting. Het ligt in de bedoeling van de deelnemende partners dat de stichting te zijner tijd in

⁹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

een evaluatie van het eigen functioneren voorziet, maar dat behoort tot de verantwoordelijkheid van het te benoemen stichtingsbestuur. In elk geval voorziet de Kaderregeling VWS-subsidies in de verplichting van subsidieontvangers mee te werken aan een evaluatie, en ik zal een dergelijke evaluatie uitvoeren op een termijn van ongeveer twee jaar na oprichting van de stichting.

Vervolg

De voorbereidingen voor de oprichting van de stichting zijn zodanig gevorderd, dat de stichting per 1 januari 2015 zou kunnen worden opgericht. Aangezien ik ervan uitga dat ook uw Kamer een spoedige start van de werkzaamheden van de stichting wenselijk acht, zou ik u willen verzoeken uw medewerking te verlenen zodat de stichting op voornoemde datum kan worden opgericht.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
M.J. van Rijn